

JON - Spanish: Dios Habla Hoy DC 1994
[América Latina]

JONAS

1

Maleinom Jonás Ty'oōts'om

¹ Ta Ty'oōts'om seineiiⁿ ñequio Jonás, jnda ts'aⁿ na jndyu Amitai, tsoom: ² «Cwa cja', tsjoom t'maⁿ Nínive, ndo' catsu' ndaa nn'aⁿ na m'aⁿ jo' jo' na nntseicatsuuya juuna', ee xjeⁿ ljoocheⁿ yuu na m'aaⁿya jnda tyje'cañoom ñ'oom cantyja 'naaⁿ' natia na cwil'ana.»

³ Saa Jonás, jleinoom Ta Ty'oōts'om, ndo' mana tjaaⁿ tsjoom Jope yuu na cwiquie l'aandaa, jo' jo' ljeiiⁿ cwii w'aandaa na mawaa xjeⁿ na nlui'na' na wjaana' tsjoom Tarsis; quia jo' tioml'uaaⁿ na wjaⁿ ñ'eⁿ w'aandaa'ñeeⁿ ndo' mana tuoōⁿ ts'omna' cha na cha na tquia n'ñeeⁿ yuu na m'aaⁿ Ta Ty'oōts'om. ⁴ Saa Ta Ty'oōts'om s'aa na t'oom cwii jndye na mayuu'cheⁿ na jndei,

ndo' mana jnaⁿna' na cwajndii cwiwa'jndye
ts'om ndaaluee, hasta na s'aana' na ndoo' na
mantseitiuuna' w'aandaa'ñeeⁿ. ⁵ Quia jo'
nn'aⁿ na cwilei'ñ'om w'aandaa s'aana' na
nquiaana, cwii ndo' cwiindyena
tyotseity'ooñe nnom ty'oo 'naaⁿ'. Ndo' mana
to'na na tyotioomna cha'tso canchuu ts'om
ndaaluee cha na nntseixjeeⁿ'ñena' na jaa'
w'aandaa'ñeeⁿ. Ndo' Jonás, jnda tjacueeⁿ jo
nacje ts'om w'aandaa yuu na cwiwiiwe xuu,
jo' jo' jeeⁿ ca'naⁿ watsom. ⁶ Quia jo' capeitaⁿ
na matsa'ntjom w'aandaa'ñeeⁿ tjacueeⁿ yuu
na m'aaⁿ Jonás, tsoom nnom tsaⁿ'ñeeⁿ:

—¿'U tsaⁿtsjom, ljo' mache' ljoo?

¡Catseityua' quicantyja' ndo'
catseity'oondyu' nnom Ty'oots'om cwenta'!
Nnts'aacheⁿna' na nntseiñ'oom'ñê jaa, ndo'
nncwji'n'maaⁿñê jaa. ⁷ Quia jo' nn'aⁿ na
'ooñ'om w'aandaa tyoluena ndaa nc'iaana:

—Cwa nntsaaya x'iaa cha na nnty'iaaya
'ñeeⁿ waa jnaaⁿ' na cwitjooⁿya nawi'waa.

Mayuu' ty'ena x'iaa, ndo' teitquioo' na
Jonás waa jnaaⁿ'aⁿ. ⁸ Quia jo' ljuena nnoom:

—Catsu' ndaayâ, ljo' ts'iaaⁿ na jndyo nawi'waa nacjooya. ¿Ljo' ts'iaaⁿ mache'? ¿Yuu jnaⁿ'yu'? ¿Yuu ndyua'? ¿Cwaaⁿ nn'aⁿ tsjaaⁿ na tuiindyu'?

⁹ T'õ Jonás ndyueena, tsoom:

—Ja cwiluiindyõ ts'aⁿ hebreo ndo' matseit'maaⁿ'ndyõ Ta Ty'õõts'om, Ty'õõts'om na m'aaⁿ cañoom'luee, tsaⁿ na s'aa ndaaluee ñequio tyuaa. ¹⁰⁻¹¹ Seineiⁿ Jonás ndaana na jom Ta Ty'õõts'om maleinoom, jo' chii jnda na jndye naⁿ'ñeeⁿ na ljo', ndo' na cwinty'iaana na cwajndiiti matseijmeiⁿ'ñe ndaaluee na cwii cwii ndii', s'aana' na jeeⁿcheⁿ ndya' nquiaana, quia jo' ta'x'ena nnoom, ljuena:

—¿Ljo' ts'iaaⁿ na luaa' sa'? ¿Je' ljo' ya nl'aayâ ñ'eⁿ'ndyu' cha na nntseicheⁿ'na' ndaaluee?

¹² Quia jo' t'õ Jonás ndyueena, tsoom:

—Catue'yo' ja ts'om ndaaluee, quia jo' nntseicheⁿ'ñena'. Ee ja ntyjiiyaya na jnaⁿ ja jo' na jeeⁿ cwajndii jndyo ndaaluajndyewaa nacjo'yo.

¹³ Joo nn'aⁿ na cwilei'ñ'om w'aandaa tyola'jndayayana na nla'candyoo'ndyena w'aandaa yuu na waa tyuaatcwii, saa maxjeⁿ tîcandaã l'ana, ee na cwii cwii ndii' macwajndiiti matseijmeiⁿ'ñe ndaaluee.

¹⁴ Quia jo' jla'ty'oondyena nnom Ta Ty'oōts'om, ljuena: «Ta Ty'oōts'om, tica'ndii' na nncwjaayâ jnaaⁿ' tsaⁿm'aaⁿ. Saa xeeⁿ na tiyuu' na jom waa jnaaⁿ'aⁿ, quia jo' tincju' jnaⁿ nacjooyâ cantyja na nncueeⁿ'eⁿ, ee 'u Ta Ty'oōts'om, mache' chiuu na 'u l'ue ts'om'.»

¹⁵ Jnda na ljuena ñ'oomwaa', mana tuee'na Jonás ts'om ndaaluee, ndo' mana seicheⁿ'ñena'. ¹⁶ Quia na nty'iaa nn'aⁿ na cwilei'ñ'om w'aandaa na luaa' tuii, quia jo' s'aana' na mayuu'cheⁿ na nquiaana Ta Ty'oōts'om, ndo' jla'cuee'na quioo' cwentaaⁿ'aⁿ, mati tuee'na ñ'oomtyeⁿ nacjoona na nla'candana jo nnoom. ¹⁷ Ndo' yocheⁿ na luaa', Ta Ty'oōts'om seijndaa'ñê cwii catscaa t'maaⁿ na nnc'uñeyo' Jonás. Quia jo' Jonás t'oomñê ndyee xuee ndo' ndyee tsjom ts'om tsiaa' catscaa'ñeeⁿ.

2

Ñ'oom na seineiⁿ Jonás nnom Ty'oots'om

¹ Quia jo' Jonás seineiiⁿ nnom Ta Ty'oots'om cwentaaⁿ'aⁿ xjeⁿ ts'om tsiaa'cheⁿ catscaa, ² tsoom:

«Ta Ty'oots'om, xcwe xjeⁿ na matjoⁿya
nawi' seixuaya 'u,

ndo' 'u t'o' 'ndyoya.

Xjeⁿ yuu na njoomticheⁿ na nntseicuee'na'
ts'aⁿ,

seity'oondyo njom', ndo' 'u jndi' ñ'oom na
tsjooya.

³ 'U tju' ja yuu na njoomticheⁿ ts'om
ndaaluee,

ndo' ndaatoo na jeeⁿ jndei m'aaⁿ
jla'cwantcoomna' ja.

Joo nmoⁿ nt'maⁿ na 'u matsa'ntjom'
tco'na' nacjoya.

⁴ Xjeⁿ'ñeeⁿ s'aana' ntyjiiya na jnda tquie'na'
ja jo njom';

seitiuuya na tajom xuee cwii nnty'iannda'a
wats'om cwenta' na lju'
tseixmaⁿna'.

⁵ Ndaatioo ndiocheⁿ m'aⁿna' nacañomya;
ndaaluee na jeeⁿ njoom seicu'ñ'eⁿna' ja;
tscwa na ñjom ts'omna' seityjooñena'
joona' xquiaaⁿya.

⁶ Nchjeeñena' ja yuu na njoomticheⁿ na
jnaⁿna' nc'e' ntsjo;
ixjeⁿñeeⁿ s'aana' ntyjiiya na cwiluiindyö
praso 'naaⁿna' na tajom xuee cwii
nntseicandyaañe ja!

Saa 'u, Ta Ty'oots'om cwentaya,
tjei'n'maaⁿndyu' ja l'ö juu na mach'ee na
cwiwje nn'aⁿ.

⁷ Majuu xjeⁿ na ntyjiiya na mawjaantycwii
na wa'ndö'a,
xjeⁿñeeⁿ tjañjoom' ts'ooⁿya 'u Ta
Ty'oots'om;
ndo' ñ'oom na seināⁿya njom' tuee'na' na
m'aaⁿ naquii' wats'om 'naⁿ na jeeⁿ
lju' tseixmaⁿna'.

⁸ Nn'aⁿ na cwi'oontyjo naqueⁿ nty'oo

cwi'ndyena na cwila'cantyjaa' n'omna 'u;
⁹ saa ja, ñequio jndyeya ñnequiaya na
quianl'ua', ndo' nntseicua'a quioo'
cwenta',
nntseicandaya ñ'oomtyeⁿ na tju'a nacjoya
na nnts'aaya cwenta'.
¡Ee macanda 'u, Ta Ty'o_ots'om, na nnda_a
nncwji'n'maaⁿndyu' nn'aⁿ!»

¹⁰ Quia jo' Ta Ty'o_ots'om s'aaⁿ na cjaacatoⁿ
catscaat'maaⁿñeeⁿ Jonás 'ndyoo ndaaluee.

3

Nn'aⁿ tsjoom Nínive cwilcwe' n'omna

¹ Seineiⁿnnda' Ta Ty'o_ots'om ñequio Jonás
na jnda we ndii', tsoom: ² «Cwa, cja' tsjoom
t'maⁿ Nínive, ndo' catsu' ñ'oomwaa na
nntsjo_oya njom'.»

³⁻⁴ Quia jo' tja Jonás tsjoom Nínive, cha'xjeⁿ
na sa'ntjom Ta Ty'o_ots'om jom. Tsjoom
Nínive'ñeeⁿ jeeⁿ t'maⁿna' ndo' cha na

nntycwiina' nnconom ts'aⁿ macaⁿna' ndyee
xuee nncjaaca ts'aⁿ. Tjaquiee' Jonás
tsjoom'ñeeⁿ, ndo' meiⁿnchaa' xuee
tyomanoom, jndei tyotseixuaⁿ tyotsoom:
«¡Naquii' na wen'aaⁿ xuee, tsjoom Nínivewaa
nndyuii'na'!»

⁵ Quia jo' nn'aⁿ na tquiendye ñequio
yocanch'u na m'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ, jla'yu'na
ñequio Ty'o^ots'om, t'omna ñ'oom na
cala'cwejndo'ndye nn'aⁿ ndo' tcwee'na liaa
na taa na ma'moⁿna' na ndyowi'na'
nacjoona. ⁶ Quia na tuee' ñ'oomwaa' na
m'aaⁿ rey tsjoom Nínive'ñeeⁿ, mati jom
teicantyjaaⁿ tio 'naaⁿaⁿ, tjeiiⁿeⁿ liaⁿaⁿ na
ma'moⁿna' na rey jom, tcweeⁿ liaa na taa,
ndo' tyowacatyeeⁿ nomtyuaa. ⁷ Jnda chii, juu
rey'ñeeⁿ ñequio nn'aⁿ na la'xmaⁿ cwii cwii
nnom n'iaaⁿ ñ'eⁿñê, jla'candiina cha'tsondye
nn'aⁿ quii' tsjoom ñ'oomwaa na cwiqueⁿna
chiiu na luii: «Meiⁿcwii ts'aⁿ ticwanaaⁿ na
nlcwa' meiⁿcwii nnom nantquie, meiⁿ
ticwanaaⁿ na nñe'quia nn'aⁿ na nlcwa' quioo'
njmeiⁿ'na, meiⁿ ndaatioo na nncweyo'.

⁸ Cha'tsondye nn'aⁿ cwee'na liaa na taa, na ma'moⁿna' na ndyowi'na' nacjoona, ndo' ñequio cha'waa na jndana cala'ty'oondyena nnom Ty'o^ots'om. Cwii cwii ts'aⁿ ca'ndii natia na mach'ee, cjaameiⁿntyjee' na jeeⁿ cwajndii nawi' mach'ee hasta na maje'ndyo; ⁹ quia jo' nnts'aacheⁿna' na Ty'o^ots'om nntseichueeⁿeⁿ ljo' na jnda seitioom na nnts'aaⁿ, ndo' nntseicheⁿna' jom na jeeⁿcheⁿ ndya' matseiw'eeⁿ jaa, ndo' na ljo' xocwjaaya.»

¹⁰ Nty'iaa' Ty'o^ots'om na luaa' l'a nn'aⁿ tsjoom Nínive, na 'ndyena natia na cwil'ana, jo' na seitioom na tacats'aaⁿ nawi' na jnda seicañeeⁿ joona na nnts'aaⁿ ñ'eⁿndyena.

4

Seilioo'ñe Jonás

¹ Jonás meiⁿchjoo ticjaawee' ts'oom ljo' na s'aa Ty'o^ots'om, jo' na jeeⁿcheⁿ ndya' seilioo'ñê. ² Quia jo' seineiⁿ nnom Ta

Ty'oots'om, tsoom:

—Ta Ty'oots'om, canty'ia' je', maxjeⁿ luaa' ñetsjooya na nluii, xjeⁿ na ndi'cwaⁿ m'aaⁿya ndyuaaya. Majo' na seityuaa'a tjoleinooⁿya tsjoom Tarsis, ee mantyjiiya na 'u cwiluiindyu' Ty'oots'om na jeeⁿ wi' ts'om' nn'aⁿ ndo' m'aaⁿc'eendyu' na nntseit'maⁿ ts'om', na xocatseiw'ii' nn'aⁿ na meiⁿcwe' tijndei'tona', ndo' ee na waljoo'cheⁿ na wi' ts'om' nn'aⁿ, matsei'candii' na nlco'wi' jooona, saa ndanquia, cwilcwe' ts'om'.

³ Macwe' jo' na matseity'oondyo njom' Ta Ty'oots'om, na cwji' cantyja na wa'ndo'a. Ee ja yati ntyjiiya na nnc'ioya, nchiiti na nncwa'ndo'tyaya.

⁴ Saa Ta Ty'oots'om luaa ñ'oom t'o ñom, tso:

—¿Aa matsei'tiuu' na ya na luaa'cheⁿ matsei'w'ii'?

⁵ Quia jo' ljuí' Jonás naquii' tsjoom, tjaaⁿ ndo' ljoo'ñê cwii ntyjaa' tsjoom'ñeeⁿ jo ndo' na macalui' ñe'quiom'; jo' jo' s'aaⁿ cwii xquie'ncwaⁿ jnda chii tjacjom naquii'na',

tyomeiⁿnom'm na nnty'iaaⁿ'aⁿ chiuu
nnts'aana' ñequio tsjoom'ñeeⁿ. ⁶ Quia jo' s'aa
Ta Ty'oots'om na t'oom cwii ts'oom ricino,
ndo' tjawijndeina' nacjoo' Jonás cha
nnts'aana' ncwaⁿ' ts'om xqueeⁿ, ndo' na ljo'
nnts'aana' na ya ntyjeeⁿ. Jo' chii mayuu' jeeⁿ
neiiⁿ' ts'om Jonás s'aana' cantyja 'naaⁿ'
ts'oom ricino'ñeeⁿ. ⁷ Saa, teincoo cwiicheⁿ
xuee, s'aa Ty'oots'om na tquii cwii cati x'ee
ts'oom ricino'ñeeⁿ, jo' na tcaaⁿna'. ⁸ Jnda na
ljui'nom ñe'quiom', quia jo' s'aa Ty'oots'om
na t'oom cwii jndye jmeiⁿ' na jnaⁿna' jo ndo'
na macalui' ñe'quiom', ndo' na xcwe ts'om
xqueⁿ Jonás manty'iaa' ñe'quiom', jo' na
s'aana' ntyjeeⁿ na jnda'jom ñe'cue'jaⁿ'aⁿ,
ndo' ntyjaa' ts'oom na mañjom cueeⁿ'eⁿ,
tyotsoom:

—Mayati na mañjom c'ioya nchiiti na
nncwa'ndo'tyaya.

⁹ Saa luaa ñ'oom t'o Ty'oots'om nnoom, tso:
—¿Aa matsei'tiuu' na jeeⁿ ya na jnda'jom
luaa'cheⁿ matsei'w'ii' cantyja na tcaaⁿ
ts'oomwaa'?

Quia jo' t'ᵒ Jonás, tsoom:

—¡Chiuuti ya! ¡Je' waa na ñe'c'ioya na liᵒ'a!

¹⁰ Quia jo' tso Ta Ty'ᵒᵒts'om nnoom:

—Nchii 'u jnom' ts'oom ricinowaa', meiⁿ nchii 'u sa' na tjawijndeiina'; ñecwii tsjom t'oomna' ndo' cwiicheⁿ tsjom tue'na'. Saa meiiⁿ na ljo', 'u tioo na wi' ts'om' juuna'.

¹¹ Majndeiiticheⁿ tinc'ᵒᵒⁿ ja na wi' ts'ᵒᵒⁿya nn'aⁿ tsjoom Nínive, tsjoom t'maⁿ yuu na teinom cwii siaⁿnto waljoo' ntquiuu meiⁿ nn'aⁿ na ndi'cwaⁿ tileicala'noⁿ' yuu na ya ndo' yuu na tis'a.